

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ННІ ЛІСОВОГО ТА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з науково-педагогічної роботи
та розвитку**

Національного університету біоресурсів і
природокористування України, професор,
академік НААН України

С. М. Кваша

«31» _____ 2022 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні вченої ради ННІ лісового і
садово-паркового господарства

Протокол № 9 від 27.05 2022 р.

Директор _____ П. І. Лакида

на засіданні кафедри ландшафтної
архітектури та фітодизайну

Протокол № 12 від 06.05 2022 р.

Завідувачка кафедри

_____ О. В. Колесніченко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА (АСИСТЕНТСЬКА) ПРАКТИКА

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 20 АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 206 САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ) РІВЕНЬ

КАФЕДРА: ландшафтної архітектури та фітодизайну

РОЗРОБНИК: доктор біологічних наук, професор, зав. кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну Колесніченко Олена Валеріївна

Київ – 2022

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Педагогічна (асистентська) практика»

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	20 «Аграрні науки та продовольство»	
Освітньо-науковий рівень	третій	
Освітній ступінь	доктор філософії	
Спеціальність	206 «Садово-паркове господарство»	
Освітньо-наукова програма	Садово-паркове господарство	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	не передбачено	
Курсовий проект (робота)	не передбачено	
Форма контролю	залік	
Показник навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	денна, вечірня форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	3	3
Семестр		
Лекційні заняття	10 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	30 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	80 год.	80 год.
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	4 год.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Педагогічна (асистентська) практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є одним із етапів професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії до науково-педагогічної діяльності, який має за мету сформувати професійно-педагогічні компетентності щодо здійснення освітнього процесу у закладах вищої освіти. Програма педагогічної (асистентської) практики розроблена на основі Закону України «Про вищу освіту», у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261, з урахуванням вимог «Положення про педагогічну практику аспірантів Національного університету біоресурсів і природокористування України» (2016 р.).

Метою педагогічної (асистентської) практики здобувачів є набуття та вдосконалення навичок і вмінь навчально-методичної роботи, формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних осмислювати формування системи компетентностей для здійснення науково-педагогічної діяльності у сфері освіти. У процесі проходження педагогічної (асистентської) практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство» здобувачі набувають передові концептуальні та методологічні знання в галузі освітньої, науково-дослідної та професійної діяльності.

В результаті проходження педагогічної (асистентської) практики здобувач повинен:

знати:

- організацію освітнього і виховного процесу у закладі вищої освіти;
- структуру та зміст викладацької роботи;
- методику підготовки та проведення занять, організацію самостійної та індивідуальної роботи.

вміти:

- розробляти робочі та навчальні програми фахових дисциплін з урахуванням специфіки спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»;
- планувати структуру різних видів навчальних занять з урахуванням специфіки спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»;
- розробляти методики проведення лекційних, семінарських, лабораторних і практичних занять з урахуванням специфіки спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» за використання активних та інтерактивних методів навчання;
- застосовувати методи об'єктивної діагностики знань студентів;

- організовувати взаємодію «викладач-студент» в процесі проведення різних видів навчальних занять з урахуванням специфіки спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»;
- критично аналізувати проведені заняття за визначеними критеріями, вирішувати проблемні ситуації.

Основними **компетентностями**, якими повинен володіти здобувач після проходження педагогічної (асистентської) практики, є:

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми садово-паркового господарства на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

СК05. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

Програмні результати педагогічної (асистентської) практики:

РН05. Глибоко розуміти та використовувати основні принципи і методи аграрних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері садово-паркового господарства й у викладацькій практиці.

РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати наукових досліджень, наукові та прикладні проблеми садово-паркового господарства державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ

3.1. У відповідності до навчального плану педагогічна (асистентська) практика проводиться для аспірантів третього року навчання спеціальності 206 «Садово-паркове господарство». Обсяг практики становить 4 кредити ЄКТС (120 год.).

3.2. Організатором та базою проходження педагогічної практики є кафедра, за якою закріплений аспірант.

Загальне керівництво педагогічною практикою здійснює завідувач кафедри, за якою закріплений аспірант.

Безпосереднє керівництво, науково-методичне консультування та контроль за проходженням практики здійснює науковий керівник.

3.3. Етапи проходження асистентської практики:

На **першому** етапі проходження педагогічної практики аспірант:

- з'ясовує мету, функції та завдання практики;
- знайомиться з місцем і програмою проходження практики;

- вивчає особливості організації навчального процесу в Університеті;
- знайомиться з навчально-методичною та науковою роботою кафедри;
- відвідує заняття провідних науково-педагогічних працівників кафедри.

На **другому** етапі проходження педагогічної практики аспірант:

- обирає дисципліну, дотичну до напряму досліджень здобувача;
- розробляє план проходження педагогічної практики;
- узгоджує план проходження педагогічної практики з науковим керівником;
- обирає теми лекційних занять, що є дотичними до наукового напряму досліджень здобувача;
- розробляє розгорнутий план лекційного заняття, формує методичні матеріали для проведення лекції, обговорює та узгоджує їх з науковим керівником;
- проводить лекційне заняття на належному науково-методичному рівні;
- розробляє розгорнутий план практичного заняття, формує методичні матеріали для проведення пари, обговорює та узгоджує їх з науковим керівником;
- проводить практичне заняття на належному науково-методичному рівні;
- розробляє розгорнутий план для самостійної роботи, формує методичні матеріали для проведення самостійної роботи, обговорює та узгоджує їх з науковим керівником;
- проводить заняття на належному науково-методичному рівні.

На **третьому** етапі проходження педагогічної практики аспірант:

- готує звітні матеріали про підсумки проходження педагогічної практики та надає їх керівнику практики для перевірки та оцінювання
- захищає результати проведеної педагогічної практики у встановленому порядку.

4. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

4.1. До захисту педагогічної практики допускаються здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство», які у повному обсязі виконали індивідуальний план практики і надали пакет документів, передбачених Програмою.

4.2. Підготовлені звітні матеріали за результатами проведеної педагогічної практики аспірант подає науковому керівнику в строки згідно затвердженого плану роботи.

4.3. До захисту педагогічної практики допускаються здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство», які у повному обсязі виконали індивідуальний план практики і надали пакет документів, передбачених Програмою.

- звіт з педагогічної практики аспіранта (Додаток 1);
- календарний графік проходження педагогічної практики (Додаток 2);
- календарний план виконання індивідуального завдання педагогічної практики (Додаток 3);
- відгук наукового керівника про результати проходження педагогічної практики (Додаток 4).

4.3. Звіт про підсумки педагогічної практики повинен містити виклад проведеної під час практики роботи, зокрема: перелік проведених навчальних занять, методичної роботи, виховних (позааудиторних, профорієнтаційних) заходів практиканта, перелік відвіданих занять, тощо.

4.4. Результати практики та її захист оцінюються на підставі наданих звітних документів.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Рівень науково-методичної підготовки:

- рівень володіння та використання сучасних методів, засобів та форм представлення матеріалів в освітньому процесі;
- знання теоретичних основ планування освітнього процесу, обліку та контролю знань та умінь студентів у закладі вищої освіти;
- знання нормативно-правових актів та службової документації, уміння працювати з науковими першоджерелами для вирішення завдань практики;
- обґрунтованість планування видів навчальних занять: усвідомлення освітніх цілей і завдань; доцільність змісту, форм і методів роботи зі студентами; творча інтерпретація інноваційних педагогічних технологій;
- оформлення методичних розробок занять і виховних заходів відповідно до дидактичних вимог;
- уміння цілеспрямовано спостерігати та аналізувати різні форми навчально-виховної роботи зі студентами;

- ґрунтовність самоаналізу (власної педагогічної діяльності) та аналізу роботи колег.
- **Рівень сформованості системи професійно-педагогічних умінь і якість викладацько-педагогічної діяльності аспіранта-практиканта:**
- відповідність лекційних, практичних, семінарських, лабораторних, індивідуальних занять сучасним дидактичним вимогам до навчальних занять у закладах вищої освіти;
- володіння методикою організації та проведення різних видів діяльності зі студентами;
- ефективність застосування та творча інтерпретація інноваційних педагогічних технологій;
- якість підготовки, організації і проведення заходу виховного (профорієнтаційного) спрямування.

6. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.

До захисту педагогічної (асистентської) практики здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії подаються наступні документи:

- 1) звіт з педагогічної практики аспіранта;
- 2) календарний графік проходження практики;
- 3) календарний план виконання індивідуального завдання педагогічної практики;
- 4) відгук наукового керівника про проходження педагогічної практики.

Розроблені плани-конспекти занять (не менше однієї лекції, одного практичного / лабораторного занять). Аналіз проведеного організаційного заходу. Підготовлені методичні матеріали із розробки лекційних, практичних (лабораторних), самостійних робіт.

Документація подається керівнику практики в строки згідно з затвердженим планом роботи.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про освіту».
2. Закон України «Про вищу освіту».
3. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти: Наказ МОН України від 16 липня 2018 р. № 776.
4. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266: Наказ МОН України від 06 листопада 2015 р. № 1151.

5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25 червня 2013 р. № 344.

6. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261.

7. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. №266.

Рекомендована література

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: підручник К.: Либідь, 2019. 560 с.

2. Біляковська О. О. Мицишин І. Я., Цюра С. Б. Дидактика вищої школи: навч. посібн. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 360 с.

3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. К.: Центр навчальної літератури, 2016. 384 с.

4. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи. К.: Знання, 2015. 486 с.

5. Лекції з педагогіки вищої Школи / За ред. В. І. Лозової. Харків: ОВС, 2016. 496 с.

7. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібн. К.: Центр учбової літератури, 2017. - 232 с.

8. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посібник / за ред. А. Є. Конверського. К. : Центр учбової літератури, 2010. С. 5–105.

Інформаційні ресурси

1. Загальні відомості про вищу освіту в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/npa>

3. Методи навчання та їх класифікація // Сайт «Osvita.Ua» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.ua/school/theory/780/>

4. Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1488/1/Особливості,%20проблеми%20та%20шляхи%20активізації%20самостійної%20роботи%20студентів.pdf>

5. Інформаційна сторінка МОН України: Наукова діяльність [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/tag/nauka>

6. Інформаційна сторінка МОН України: Інновації та трансфер технологій [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/tag/doslidzhennya-ta-innovatsii>

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України**

**Звіт
з педагогічної практики аспіранта**

_____ (кафедра)

_____ (спеціальність)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Термін проходження практики _____

Науковий керівник _____ (прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри _____ (прізвище, ініціали)

1. Ознайомлення з планами і програмами відповідної спеціальності

2. Ознайомлення з планами роботи кафедри та обов'язковою документацією кафедри

3. Індивідуальна робота зі слухачами та студентами

4. Обсяг проведення навчальної роботи за видами (дата проведення, тема)

5. Відгук наукового керівника про якість проведення занять

_____ 2022
Дата

Підпис наукового керівника

Аспірант

(підпис)

Зав. кафедри
ландшафтної архітектури та фітодизайну

(підпис)

Дата

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Дата проведення	Академічна група	Тема	Вид занять
1	Прибуття аспіранта на практику				
2	Проведення інструктажу з техніки безпеки та охорони праці				
3	Ознайомлення з місцем роботи аспіранта та надання йому чітких і конкретних рекомендацій про те як він повинен виконувати програму з практики та його контролю діяльності науковим керівником				
4	Підготовка методичних рекомендацій до викладання лекцій з Н/Д № XX Назва заняття № XX Назва заняття				
5	Підготовка методичних рекомендацій до викладання (семінарських, практичних або лабораторних) занять з Н/Д № XX Назва заняття № XX Назва заняття				
6	Підготовка методичних рекомендацій до проведення індивідуального заняття з Н/Д				
7	Проведення лекції № XX Назва заняття з Н/Д				
8	Проведення (семінарських, практичних або				

	лабораторних) занять № XX Назва заняття Н/Д				
9	Підготовка звіту з практики та презентації до захисту практики				
10	Надання роботи на перевірку науковому керівнику				
11	Отримання відгуку у наукового керівника та НПП (з Н/Д за якою закріплений аспірант)				
12	Захист педагогічної практики				

Затверджується та надається окремим додатком до щоденника з практики

Керівник практики:

Науковий керівник _____
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри _____
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри _____

«__» _____ 20__ р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН**Виконання індивідуального завдання****педагогічної практики**

з «__» _____ 202__ р. по «__» _____ 202__ р.

<ПБ аспіранта>

№ п/п	Назва етапів роботи та питань, які повинні бути розроблені відповідно до завдання	Термін виконання	Показники керівника про виконання завдань
з «__» _____ 202__ р. по «__» _____ 202__ р.			
1	Прибуття аспіранта на практику.		
2	Проведення інструктажу з техніки безпеки та охорони праці		
3	Ознайомлення з місцем роботи аспіранта та надання йому чітких і конкретних рекомендацій про те як він повинен виконувати програму з практики та його контролю діяльності науковим керівником		
4	Підготовка методичних рекомендацій до викладання лекцій з Н/Д _____ № XX назва заняття		
5	Підготовка методичних рекомендацій до викладання (семінарських, практичних або лабораторних) занять з Н/Д _____ № XX назва заняття		
6	Підготовка методичних рекомендацій до проведення індивідуального завдання з Н/Д _____		
7	Проведення лекції № XX назва заняття		
8	Проведення (семінарських, практичних або лабораторних) занять № XX назва заняття з НД		
9	Підготовка звіту з практики та презентації до захисту практики		

10	Надання роботи на перевірку науковому керівнику		
11	Отримання відгуку у наукового керівника та НПП (з Н/Д за якою закріплений аспірант)		
12	Захист педагогічної практики		

Аспірант

(підпис) (прізвище та ініціали)

Науковий керівник аспіранта

(підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри

(підпис) (прізвище та ініціали)

Відгук

наукового керівника про проходження педагогічної практики

<ПІБ аспіранта>

на кафедрі «_____»

В період практики аспірант(ка) <ПІБ аспіранта> працював(ла) над оформленням необхідних навчально-методичних матеріалів для проведення лекційних/практичних (лабораторних, семінарських) та індивідуальних занять з навчальних дисциплін:

№ п/п	Назва Н/Д (кредитного модуля)	Форма занять	НПІ за Н/Д	Назва заняття
1		лекція	Прізвище ініціали викладача	Назва лекції № 1
				Назва лекції № 2
				Назва лекції № 3
		Практичні, лабораторні, семінарські	Прізвище ініціали викладача	Назва лекції № 4
				Назва лекції № 5
				Назва лекції № 6
		Індивідуальне заняття	Прізвище ініціали викладача	ДКР
	І т. д.			

В процесі роботи аспірант(ка) <ПІБ аспіранта> проявив(ла) себе як ініціативний(а), працелюбний(а) і відповідальний(а) викладач. Продемонстрував(ла) гарні теоретичні знання і вміння самостійно вирішувати:

- планування навчальних занять з робочою програмою кредитного модуля;
- розробки змісту, проведення структурованого навчального матеріалу та проведення занять різних видів;
- забезпечення послідовності викладення матеріалу та міждисциплінарних зв'язків;
- організації та керування пізнавальною діяльністю студентів, формування у студентів критичного мислення;
- вибору методів та засобів навчання і контролю студентів;

- контролю і оцінки результатів та проведення корекції процесу навчання;
- організації та аналізу своєї педагогічної діяльності;
- аналізу навчальної та навчально-методичної літератури і використання її в педагогічній практиці

Вважаю, що аспірант(ка) <ПІБ аспіранта> програму практики та індивідуального завдання виконав(ла) в повному обсязі та заслуговує оцінку «_____».

Аспірант

(підпис) (прізвище та ініціали)

Науковий керівник дисертації

(підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри

(підпис) (прізвище та ініціали)